Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
fremsat den 9. juli 2020[1]

Sag C-667/19

A.M.
mod
E.M.

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Sąd Okręgowy w Warszawie (den regionale domstol i Warszawa, Polen))

»Præjudiciel forelæggelse – tilnærmelse af lovgivningerne – kosmetiske produkter – forordning (EF) nr. 1223/2009 – artikel 19 – forbrugeroplysninger – mærkning – oplysninger, der skal være anført på beholderen og emballagen – det kosmetiske produkts funktion – beskyttelse af menneskers sundhed – oplysninger, der kan anføres på en meddelelse, en etiket, et bånd, en mærkeseddel eller et kort, som vedlægges eller fastgøres – mærkning på et fremmedsprog – kosmetiske produkters emballage, der indeholder en henvisning til et produktkatalog, der er affattet på forbrugerens sprog«

1. Med denne præjudicielle forelæggelse ønskes en fortolkning af artikel 19 i forordning (EF) nr. 1223/2009[2] om mærkning af kosmetiske produkter.

2. Det drejer sig nærmere bestemt om to omtvistede spørgsmål:

– spørgsmålet om, hvad der skal forstås ved »[produktets] funktion«, som en oplysning, der skal anføres på det markedsførte kosmetiske produkts beholder og emballage, og

– spørgsmålet, om det er muligt, at bestemte oplysninger til forbrugeren, som ligeledes er obligatoriske, kun fremgår af et firmakatalog, som ikke altid udleveres sammen med det købte kosmetiske produkt.

3. Domstolen har indtil nu haft lejlighed til at tage stilling[3] til andre artikler i forordning nr. 1223/2009, men ikke til de specifikke krav i denne forordnings artikel 19, stk. 1 og 2, medmindre jeg tager fejl.

1 – Originalsprog: spansk.

2 – Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 30.11.2009 om kosmetiske produkter (EUT 2009, L 342, s. 59).

3 – Dom af 3.9.2015, Colena (C-321/14, EU:C:2015:540), om kvalificeringen af kontaktlinser som kosmetiske produkter, af 21.9.2016, European Federation for Cosmetic Ingredients (C-592/14, EU:C:2016:703), om bestanddele i disse produkter, der har været genstand for forsøg med dyr, og af 12.4.2018, Fédération des entreprises de la beauté (C-13/17, EU:C:2018:246), om kvalifikationerne hos de personer, der vurderer de nævnte produkter.

4. Forordning nr. 1223/2009 er en omarbejdning af de direktiver, der indtil da regulerede området[4]. Retspraksis om de regler for mærkning, som disse direktiver indeholdt[5], giver nyttige ledetråde med henblik på besvarelsen af denne anmodning om præjudiciel afgørelse.

I. Retsforskrifter

A. EU-retten. Forordning nr. 1223/2009

5. Artikel 1 (»anvendelsesområde og formål«) bestemmer:

»Ved denne forordning indføres der regler for alle kosmetiske produkter, som gøres tilgængelige på markedet, med det formål at sikre et velfungerende indre marked og et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed.«

6. Artikel 2 (»definitioner«), stk. 1, har følgende ordlyd:

»I denne forordning forstås ved:

a) »kosmetiske produkter«: ethvert stof eller enhver blanding, der er bestemt til at komme i kontakt med dele af det menneskelige legemes overflade (hud, hovedhår og anden hårvækst, negle, læber og ydre kønsorganer) eller med tænderne og mundens slimhinder, udelukkende eller hovedsageligt med henblik på at rense og parfumere dem, at ændre deres udseende, at beskytte dem, holde dem i god stand eller korrigere kropslugt

[…]«

7. Artikel 3 (»sikkerhed«) bestemmer:

»Et kosmetisk produkt, der gøres tilgængelig[t] på markedet, skal være sikkert for menneskers sundhed, når det anvendes under normale betingelser eller under betingelser, som med rimelighed kan forudses, under hensyntagen navnlig til følgende:

a) præsentationsmåde […]

b) mærkning

[…]«

8. Artikel 19 (»mærkning«) bestemmer:

»1. Med forbehold af andre bestemmelser i denne artikel gøres kosmetiske produkter kun tilgængelige på markedet, hvis der på beholderen og emballagen med uudslettelige, letlæselige og synlige bogstaver er anført følgende oplysninger:

[…]

4 – Nærmere bestemt Rådets direktiv 76/768/EØF af 27.7.1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kosmetiske midler (EFT 1976, L 262, s. 169), som ændret ved Rådets direktiv 93/35/EØF af 14.6.1993 om sjette ændring af direktiv 76/768/EØF (EFT 1993, L 151, s. 32).

5 – Bl.a. dom af 28.1.1999, Unilever (C-77/97, EU:C:1999:30), af 13.1.2000, Estée Lauder (C-220/98, EU:C:2000:8), af 13.9.2001, Schwarzkopf (C-169/99, herefter »Schwarzkopf-dommen«, EU:C:2001:439), og af 24.10.2002, Linhart og Biffl (C-99/01, EU:C:2002:618).

d) særlige forsigtighedsregler, herunder som et minimum de regler, der er angivet i bilag III-VI, og eventuelle særlige forsigtighedsregler vedrørende kosmetiske produkter til erhvervsmæssig brug

[…]

f) det kosmetiske produkts funktion, medmindre dette fremgår af dets præsentation

g) en liste over bestanddele. Det er tilstrækkeligt, at angivelserne kun anføres på emballagen. Listen indledes med udtrykket »ingredients«.

[…]

2. Hvis det i praksis ikke er muligt at anføre de angivelser, der er omhandlet i stk. 1, litra d) og g), på den foreskrevne måde, gælder følgende:

– angivelserne anføres på en meddelelse, en etiket, et bånd, en mærkeseddel eller et kort, som vedlægges eller fastgøres

– der henvises, medmindre dette i praksis ikke er muligt, til disse angivelser ved angivelser i forkortet form eller det symbol, der er anført i bilag VII, punkt 1, på beholderen eller emballagen for de angivelser, der er omhandlet i stk. 1, litra d), og på emballagen for de angivelser, der er omhandlet i stk. 1, litra g)

[…]

5. Det bestemmes ved lov i de medlemsstater, hvor produktet gøres tilgængeligt for slutbrugeren, hvilket sprog de angivelser, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c), d) og f), og i stk. 2, 3 og 4, skal foreligge på.

[…]«

9. Artikel 20 (»produktanprisninger«) bestemmer:

»1. På etiketter, og når kosmetiske produkter gøres tilgængelige på markedet, samt i forbindelse med reklame må der ikke anvendes tekster, betegnelser, mærker, afbildninger eller andre figurer eller symboler, der tillægger disse produkter egenskaber eller funktioner, som de ikke besidder.

[…]«

10. Bilag VII (»symboler anvendt på emballage/beholder«) bestemmer:

»1. Henvisning til vedlagt eller vedhæftet information

[…]«

B. Polsk ret. Ustawa o kosmetykach z dnia 30 marca 2001 r. (Lov om kosmetiske produkter af 30.3.2001)

11. De forskellige stykker i artikel 6 indeholder følgende bestemmelser:

– Et kosmetisk produkts individuelle emballage skal mærkes på en synlig og let læselig måde ved hjælp af en metode, der sikrer, at mærkningen ikke let kan fjernes (stk. 1).

– Ifølge stk. 2 er reglen, at mærkningen af det kosmetiske produkts individuelle emballage, som fremgår af beholderen og den ydre individuelle emballage, bl.a. omfatter følgende oplysninger:

  – særlige forsigtighedsregler ved det kosmetiske produkt, når dette produkt er beregnet til at blive anvendt i en arbejdsrelateret sammenhæng i overensstemmelse med dets formål, samt andre fornødne forholdsregler

  – det kosmetiske produkts funktion, når dette ikke klart fremgår af dets præsentation

  – en liste over bestanddele, defineret i overensstemmelse med den internationale nomenklatur for kosmetiske bestanddele (INCI), som indledes med udtrykket »ingredients«, samt en angivelse af, hvordan de er udtrykt, efter koncentration og type.

– Angivelserne med hensyn til listen over bestanddele kan alene fremgå af det kosmetiske produkts ydre individuelle emballage (stk. 4).

– Hvis det på grund af emballagens dimensioner eller form ikke er muligt at anføre oplysningerne vedrørende de særlige forsigtighedsregler ved det kosmetiske produkt og listen over bestanddele på den ydre individuelle emballage, kan disse oplysninger anføres på en meddelelse, en etiket, et bånd eller et kort, som vedlægges produktet. I så fald skal der på beholderen eller den ydre individuelle emballage anføres en kort formulering eller et grafisk tegn, som angiver, at disse oplysninger er vedlagt (stk. 6).

– Hvis det på grund af emballagens dimensioner eller form ikke er muligt at anføre angivelser med hensyn til listen over bestanddele på en meddelelse, en etiket, et bånd eller et kort, som vedlægges produktet, skal disse anføres direkte på den beholder eller på det sted, hvor det kosmetiske produkt, der er tilgængeligt for forbrugere, er udstillet med henblik på salg (stk. 7).

II. De faktiske omstændigheder og de præjudicielle spørgsmål

12. A.M., som ejer en skønhedssalon, har en forretningsforbindelse med E.M., der distribuerer kosmetiske produkter fra en amerikansk producent.

13. I forbindelse med denne forretningsforbindelse modtog A.M. undervisning fra E.M. om disse produkter, hvilket omfattede oplysninger om deres mærkning[6].

14. På grundlag af denne undervisning købte A.M. den 28. og 29. januar 2016 40 detailkataloger, 10 kataloger og diverse produkter (cremer, masker og pudder)[7].

15. På de kosmetiske produkters emballage var der anført oplysninger om det ansvarlige organ, det kosmetiske produkts oprindelige navn, bestanddele, holdbarhedsdato, fabrikationsseriens nummer samt et grafisk tegn (»en hånd og en bog«), der henviser til kataloget.

16. A.M. anlagde sag ved Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (retten i første instans i Warszawa, Polen) med påstand om ophævelse af købsaftalen, da den solgte genstand var behæftet med fejl. A.M. anførte, at emballagen ikke indeholdt oplysninger på polsk om produktets funktion, hvilket gjorde det umuligt at identificere det og få kendskab til dets virkninger, samt at disse oplysninger ikke klart fremgik af præsentationen. Dermed blev de i Polen gældende regler for handel med kosmetiske produkter, som svarer til reglerne i artikel 19 i forordning nr. 1223/2009, tilsidesat.

17. E.M., som påstod frifindelse, anførte, at produkterne var blevet mærket i overensstemmelse med de gældende nationale bestemmelser, eftersom de fremviste et tegn (»en hånd og en bog«), som henviste til et katalog, som var vedlagt hvert produkt. Dette katalog indeholdt en fuldstændig angivelse af produkterne, deres funktioner samt dokumentation for kontraindikationer, anvendelse og bestanddele. Dermed var artikel 19 i forordning nr. 1223/2009 overholdt.

18. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (retten i første instans i Warszawa) frifandt sagsøgte, idet retten anvendte bestemmelserne i den polske civillovbog[8] om garanti i forbindelse med varer behæftet med mangler[9].

19. A.M. iværksatte appel til prøvelse af denne dom ved Sąd Okręgowy w Warszawie (den regionale domstol i Warszawa, Polen). A.M. anførte, at retten i første instans havde foretaget en forkert bedømmelse af beviserne vedrørende de anførte oplysninger, og fremhævede, at der på emballagen manglede oplysninger, på polsk om de kosmetiske produkters funktion. Henvisningen til kataloget (som erhverves mod betaling) var ikke tilstrækkelig, og det var ikke umuligt at anføre disse oplysninger på hvert enkelt produkt.

6 – Virkningen af alle produkterne blev forklaret ved hjælp af dokumenter affattet på polsk og kataloger for hvert produkt med henblik på detailsalg. A.M. modtog undervisningsmateriale og fik at vide, at de enkelte produkter var forsynet med symbolet »en hånd og en bog«, der henviser til et særskilt katalog fra virksomheden, som er affattet på polsk (der var tale om amerikanske produkter), og at mærkningens tekst ikke var oversat til polsk.

7 – Bruttoværdien af produkterne udgjorde 3 184,25 zloty (PLN).

8 – Lov af 23.4.1964 om indførelse af den civile lovbog, med senere ændringer (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny) (Dz.U. af 2018, poz. 1025).

9 – Da sagsøgeren havde anerkendt, at begge parter havde samarbejdet tidligere, fastslog retten i første instans i sin dom, at sagsøgerens anbringende om, at denne indtil modtagelsen af varerne ikke vidste, at de ikke var mærket på polsk, ikke var troværdig.

20. Den domstol, der skal træffe afgørelse i appelsagen (herefter »den forelæggende ret«), nærer for det første tvivl om rækkevidden af artikel 19, stk. 1, litra f), sammenholdt med artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1223/2009. Dens tvivl vedrører graden af præcisering af den mærkning, der skal anføres på beholderen og emballagen for de kosmetiske produkter, disse produkters funktion og pligten til at anføre oplysninger om importerede produkters funktion på forbrugerens sprog.

21. Den forelæggende ret ønsker for det andet en fortolkning af artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009, sammenholdt med 46. betragtning til denne forordning. Retten ønsker navnlig oplyst, om der for at opfylde kravene om bestemte oplysninger, der skal være anført på beholderen og emballagen for kosmetiske produkter, kan anføres et grafisk symbol i overensstemmelse med punkt 1 i bilag VII til ovennævnte forordning, og om det er tilstrækkeligt, at disse oplysninger fremgår af kataloger fra producenten, som ikke udleveres sammen med produktet.

22. På denne baggrund har Sąd Okręgowy w Warszawie (den regionale domstol i Warszawa) forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 19, stk. 1, litra f), i […] forordning (EF) nr. 1223/2009 […], for så vidt som det heri bestemmes, at der på beholderen og emballagen for kosmetiske produkter med uudslettelige, letlæselige og synlige bogstaver skal være anført oplysninger om det kosmetiske produkts funktioner, medmindre dette fremgår af dets præsentation, forstås således, at bestemmelsen omfatter oplysninger om et kosmetisk produkts grundlæggende funktioner som omhandlet i forordningens artikel 2, stk. 1, litra a), dvs. rensning (holde rent), pleje og beskyttelse (holde i god stand), duft og forskønnelse (ændre udseende), eller skal der anføres mere specifikke funktioner, der gør det muligt at identificere et kosmetisk produkts egenskaber?

2) Skal artikel 19, stk. 2, i […] forordning (EF) nr. 1223/2009 […] og 46. betragtning til denne forordning fortolkes således, at den information, hvortil der henvises i artikel 19, stk. 1, litra d), g) og f), dvs. forsigtighedsregler, bestanddele og funktion, kan fremgå af et firmakatalog, der også omhandler andre produkter, idet der på emballagen er anbragt det i punkt 1 i bilag VII nævnte symbol?«

III. Retsforhandlingerne for Domstolen

23. Forelæggelsesafgørelsen indgik til Domstolen den 1. september 2019.

24. A.M., den belgiske, den danske, den græske, den litauiske, den nederlandske og den polske regering samt Europa-Kommissionen har afgivet skriftlige indlæg. Det blev ikke anset for nødvendigt at afholde et retsmøde.

IV. Bedømmelse

A. Det første præjudicielle spørgsmål

25. Tvisten drejer sig om spørgsmålet, om artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009 skal fortolkes således, at den påkrævede henvisning til det kosmetiske produkts »funktion«, som skal være anført på beholderen [10] eller emballagen [11] for kosmetiske produkter,

– kun kræver, at der som denne *funktion* anføres et af de formål, der er nævnt i artikel 2, stk. 1, litra a), i denne forordning [12], eller

– kræver, at der anføres *mere detaljerede funktioner*, således at forbrugeren kan identificere grundlæggende kendetegn og egenskaber, der er specifikke for hvert enkelt produkt.

1. Produktets funktion og formål, der er omfattet af definitionen af »kosmetiske produkter«

26. I henhold til artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009 gøres kosmetiske produkter »kun tilgængelige på markedet, hvis der på beholderen og emballagen med uudslettelige, letlæselige og synlige bogstaver er anført følgende oplysninger: […] det kosmetiske produkts funktion, medmindre dette fremgår af dets præsentation« [13].

27. Bestemmelsen definerer ikke syntagmet »[produktets] funktion«, hvilket artikel 2 i forordning nr. 1223/2009 heller ikke gør. Sidstnævnte artikels stk. 1, litra a), henviser ved definitionen af, hvad »kosmetiske produkter« er, generelt til deres »formål«.

28. *Formålet* er et af de elementer, som anvendes i retspraksis til at afgrænse begrebet »kosmetiske produkter«. Domstolen har dekonstrueret dets indhold og har fastslået »tre kumulative kriterier, nemlig for det første kriteriet om det omhandlede produkts art (stof eller blanding af stoffer), for det andet kriteriet om den del af det menneskelige legeme, der er bestemt til at komme i kontakt med dette produkt, og for det tredje kriteriet om det formål, der forfølges ved anvendelsen af det nævnte produkt« [14].

29. Eftersom der ikke findes en præcis definition af begrebet »[produktets] funktion«, har den forelæggende ret foreslået, at der er sammenfald mellem »produktets formål« og »[produktets] funktion« [15].

10 – »Beholdere« består som regel af glasflasker, akryl- eller aluminiumskrukker, plastikrør, forstøvere, spraybeholdere, beholdere til manuel dosering eller andre mere eller mindre analoge genstande, hvori de kosmetiske produkter opbevares således, at deres stabilitet bevares med tiden, og de ikke ændres.

11 – »Emballagen« for det kosmetiske produkt skal forstås som den ydre indpakning (en æske eller en lignende genstand), hvori beholderen eller selve produktet befinder sig. I dom af 12.7.2011, L'Oréal m.fl. (C-324/09, EU:C:2011:474, præmis 82), anvendes formuleringen »indpakning«. I sit forslag til afgørelse i den sag (C-324/19, EU:C:2010:757, punkt 72 og 74) talte generaladvokat Jääskinen ligeledes om »ydre indpakning«.

12 – Disse formål, som vedrører dele af det menneskelige legemes overflade eller tænderne og mundens slimhinder, er: »at rense og parfumere dem, at ændre deres udseende, at beskytte dem, holde dem i god stand eller korrigere kropslugt«.

13 – I denne forbindelse er der en forskel mellem de forskellige sprogversioner. F.eks. den franske, den engelske og den portugisiske version har tilføjet adverbiet »claramente« (»klart«) (*sauf si cela ressort clairement de sa présentation; unless it is clear from its presentation; salvo se esta decorrer claramente da respectiva apresentação*), mens dette adverbium ikke optræder i den spanske, den italienske og den tyske version (*salvo se risulta dalla sua presentazione; sofern dieser sich nicht aus der Aufmachung dessen ergibt*). Jeg er imidlertid af den opfattelse, at disse forskelle ikke er relevante i denne sag.

14 – Dom af 3.9.2015, Colena (C-321/14, EU:C:2015:540, præmis 19).

15 – Kun den polske regering har støttet dette forslag: Produktets funktion ville svare til nogle af de i artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1223/2009 opregnede formål.

30. Eftersom ordlyden af artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009 ikke giver det endelige svar, er det nødvendigt at se ud over forordningens ordlyd og undersøge den sammenhæng, hvori den indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af [16].

31. I forordning nr. 1223/2009 befinder artikel 19 sig i begyndelsen af kapitel VI, som omhandler »forbrugeroplysninger«, og samler de regler for mærkning, som alle kosmetiske produkter, der er gjort tilgængelige på markedet i Unionen, skal opfylde, således at køberne af disse produkter får alle de nødvendige oplysninger.

32. En samlet læsning af artikel 1 i forordning nr. 1223/2009 og tredje og fjerde betragtning hertil viser, at lovgiver, ligesom i den tidligere lovgivning, ønskede en *udtømmende* harmonisering af de gældende regler i Unionen med henblik på at skabe et indre marked for kosmetiske produkter og samtidig sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers sundhed [17].

33. Beskyttelsen af menneskers sundhed er fastlagt i artikel 3 i forordning nr. 1223/2009. Denne artikels første afsnit [litra a) og b)] omhandler præsentation og mærkning af kosmetiske produkter for så vidt angår sikkerhed i forbindelse med menneskers sundhed.

34. Der findes dermed en forbindelse mellem målet om at sikre sikkerheden ved anvendelsen af disse produkter og kravene til deres præsentation og mærkning.

35. Artikel 19 i forordning nr. 1223/2009 bør fortolkes ud fra dette todelte perspektiv. Bestemmelserne vedrørende emballering og mærkning af kosmetiske produkter:

– fremmer den frie markedsføring af disse produkter i Unionen og letter forbrugernes købsbeslutninger i et marked, der er kendetegnet ved et bredt udvalg af produkter og valgmuligheder

– har samtidig til formål at beskytte menneskers sundhed, som kan bringes i fare af vildledende eller ukorrekte oplysninger om de omhandlede varers egenskaber [18].

36. Artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1223/2009 forfølger et andet formål, når det henviser til de kosmetiske produkters (generelle) *formål*. Dette gør den for at afgrænse disse fra andre mere eller mindre beslægtede produkter (lægemidler, medicinsk udstyr), som ikke er omfattet af forordningens anvendelsesområde. Dette fastslås udtrykkeligt i sjette betragtning [19].

37. Kommissionen, som jeg er enig med på dette punkt, har i sit indlæg fremhævet, at eksemplerne i syvende betragtning til forordning nr. 1223/2009 [20] kan anvendes til at præcisere begrebet kosmetiske produkter og differentiere disse fra andre produkter, der ikke har denne karakter.

16 – Dom af 10.7.2014, D. og G. (C-358/13 og C-181/14, EU:C:2014:2060, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

17 – Schwarzkopf-dommen, præmis 27 og 28, og dom af 24.1.2008, Roby Profumi (C-257/06, EU:C:2008:35, præmis 16 og 17). Med hensyn til forordning nr. 1223/2009, dom af 12.4.2018, Fédération des entreprises de la beauté (C-13/17, EU:C:2018:246, præmis 23-25 og den deri nævnte retspraksis).

18 – Dom af 2.2.1994, Verband Sozialer Wettbewerb (C-315/92, EU:C:1994:34, præmis 15).

19 – »Denne forordning vedrører kun kosmetiske produkter og ikke lægemidler, medicinsk udstyr eller biocidholdige produkter. Afgrænsningen bygger især på en detaljeret definition af de kosmetiske produkter, som både henviser til produkternes anvendelsesområde og til formålet med deres anvendelse.«

20 – »Kosmetiske produkter kan være cremer, emulsioner, lotioner, geler og olier til huden, ansigtsmasker, farvede underlag (i flydende og fast form samt pudder), ansigtspudder, badepudder, talkum, toiletsæbe, deodorantsæbe, parfumer, former for »eau de toilette« og »eau de Cologne«, badeprodukter (salte, skumbade, olier, geler), hårfjerningsprodukter, deodoranter og antitranspirationsprodukter, hårfarvestoffer, permanent- og udtrækningsvæsker samt hårsætningsprodukter, hårvandondulationsvæsker, hårvaskeprodukter (lotioner, tørshampoo og shampoo), diverse hårplejeprodukter (lotioner, cremer, olier), friserprodukter (lotioner, lakker, brillantiner), barberprodukter (sæbe, barberskum, lotioner), makeup og renseprodukter, læbemakeup, læbepomader m.v., tand- og mundplejeprodukter, negleplejeprodukter og neglelak, produkter til udvortes intim pleje, sololier m.v., produkter til solbruning uden sol, blegeprodukter til huden og produkter mod rynker.«

38. Dermed skal de i artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1223/2009 opregnede formål ikke identificeres med »[produktets] funktion«, som er omhandlet i samme forordnings artikel 19, stk. 1, litra f). Disse to artikler har hver deres egne formål, som ikke er sammenfaldende.

39. Dette synspunkt understøttes efter min opfattelse af analysen af tilblivelsen af artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009.

40. Den oprindelige ordlyd af direktiv 76/768 fastsatte ikke en pligt til at angive det kosmetiske produkts funktion på hverken emballagen eller beholderen. Dette krav blev for første gang indført ved direktiv 93/35, som tilføjede litra f) til artikel 6, stk. 1, i direktiv 76/768, som fastsatte en pligt til på beholderen og på omslagskartonen for det kosmetiske produkt at anføre midlets funktion, medmindre dette fremgår af dets præsentation.

41. I betragtningerne til direktiv 93/35 forklares det, at »[det] med henblik på en bedre forbrugeroplysning er […] nødvendigt at indføre en større gennemsigtighed […][og] med henblik herpå bør det anføres på emballagen, hvorledes det pågældende kosmetiske middel anvendes«.

42. Derfor var formålet med den lovgivningsmæssige fornyelse ikke forbundet med *definitionen* af et produkt som et kosmetisk produkt (som fra begyndelsen har været støttet på produktets formål), men derimod med de detaljerede oplysninger, som forbrugeren skulle gives [21].

2. »[Produktets] funktion« og »produktanprisninger«

43. Ud fra et andet synspunkt må det afgøres, om »[produktets] funktion« som omhandlet i artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009 kan sidestilles med »produktanprisningerne« i samme forordnings artikel 20 [22].

44. I henhold til artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009 skulle Kommissionen »efter forskriftsproceduren med kontrol i denne forordnings artikel 32, stk. 3, og under hensyn til bestemmelserne i direktiv 2005/29/EF [vedtage] en liste over fælles kriterier for anprisninger, som kan anvendes for kosmetiske produkter«.

45. Disse anprisninger er nu reguleret særskilt i forordning (EU) nr. 655/2013 [23]. Følgende fremgår af anden betragtning til denne forordning: »Produktanprisninger af kosmetiske produkter tjener navnlig til at orientere slutbrugere om produkternes egenskaber og kvaliteter. Disse anprisninger er vigtige måder at differentiere mellem produkter på. De bidrager også til at stimulere innovation og fremme konkurrence.«

46. Artikel 20, stk. 1, i forordning nr. 1223/2009 omfatter et meget stort anvendelsesområde:

– Den gælder ikke blot for etiketter, men også når kosmetiske produkter gøres tilgængelige på markedet, samt i forbindelse med reklame.

– Den er ikke begrænset udelukkende til tekster, men omfatter derimod også betegnelser, mærker, afbildninger eller andre symboler det være sig figurative eller ej.

21 – Ved fortolkningen af artikel 6, stk. 1, i direktiv 76/768 knyttede Domstolen »[produktets] funktion« hertil ved at forbinde det med betingelserne for dets anvendelse (dom af 12.7.2011, L'Oréal m.fl. (C-324/09, EU:C:2011:474, præmis 76)).

22 – Selv om den forelæggende ret ikke har henvist til denne bestemmelse, giver forordning nr. 1223/2009 i denne artikel de muligheder, som fremgår af forelæggelsesafgørelsen. Kommissionen har behandlet disse i sit indlæg.

23 – Kommissionens forordning af 10.7.2013 om fastsættelse af fælles kriterier for underbygning af anprisninger i forbindelse med kosmetiske produkter (EUT 2013, L 190, s. 31).

– I forbindelse med forbuddet mod at tillægge kosmetiske produkter »egenskaber eller funktioner«, som de ikke besidder, anvendes begrebet »funktioner« i flertal.

47. »Anprisningerne« i artikel 20 indeholder en større mængde oplysninger (»egenskaber eller funktioner«) og svarer dermed ikke nødvendigvis til »[produktets] funktion« (i ental), som nævnes i artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009.

3. Produktets funktion

48. Efter min opfattelse har artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning nr. 1223/2009 til formål at sikre, at der på beholderen og emballagen anføres den mest karakteristiske »funktion« ved produktet, dvs. den funktion, som ved første øjekast oplyser forbrugeren om, hvad produktet nærmere bestemt er beregnet til, uden at den pågældendes sundhed bringes i fare.

49. Denne fortolkning understøttes af den omstændighed, at beskrivelsen af det kosmetiske produkts funktion kan udelades, hvis den »fremgår af dets præsentation«. Hvis forbrugeren på grund af den blotte præsentation af produktet åbenlyst ved, hvad dets karakteristiske funktion er, er det ikke nødvendigt at anføre dette på dets beholder eller emballage [24].

50. Ifølge denne opfattelse befinder »funktionen« sig mellem de blotte *formål* i artikel 2, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1223/2009 og de brede *anprisninger* i artikel 20:

– Den kan ikke blot være et udtryk for, om produktet renser, parfumerer, ændrer det menneskelige legemes udseende, beskytter det, holder det i god stand eller korrigerer kropslugt, fordi disse generelle *formål* for de kosmetiske produkter, som adskiller dem fra andre mere eller mindre beslægtede produkter, giver forbrugeren et for lavt niveau af information.

– Den kræver ikke en præcisering af alle det kosmetiske produkts egenskaber og funktioner (*anprisninger*), da dette ville være uforholdsmæssigt, ud fra et funktionelt synspunkt, at anføre disse på en beholder og på emballagen.

51. En anførelse af »[produktets] funktion« som omhandlet i forordningens artikel 19, stk. 1, litra f), svarer som nævnt til at udpege det eller de kendetegn, der oplyser forbrugeren om produktets grundlæggende anvendelse. Således kan forbrugeren med et fuldt kendskab blandt en lang række kosmetiske produkter vælge det, som mest svarer til dens behov, uden at blive vildledt, og uden at dette valg medfører negative virkninger for den pågældendes sundhed.

52. Forordningens artikel 19 kræver som nævnt, at der på beholderen og emballagen med uudslettelige, letlæselige og synlige bogstaver er anført en lang række oplysninger (stk. 1). Den tillader imidlertid, at nogle af disse [de i stk. 1, litra d) og g), nævnte oplysninger, der vedrører særlige forsigtighedsregler og en liste over bestanddele] på grund af deres kompleksitet kan anføres på anden vis (stk. 2).

53. Det er væsentligt, at oplysningerne om »funktionen« ikke er blandt de oplysninger, der er fritaget fra at fremgå af netop beholderen og emballagen [25]. Det kræves under alle omstændigheder, at de fremgår (med undtagelse af ovennævnte tilfælde).

24 – Dette kan være tilfældet for nogle former for kosmetiske produkter, der er særligt enkle eller har en entydig udformning. I den danske regerings indlæg (punkt 25) nævnes læbestift som et eksempel.

25 – Hvis disse oplysninger kun var anført på emballagen og ikke på beholderen, vil en forbruger, når emballagen er kasseret, ikke længere kunne identificere produktets funktion, hvilket vil medføre risici ved den senere anvendelse.

54. Den lange række af kosmetiske produkter, der er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1223/2009, medfører, at det ikke på forhånd er muligt at fastslå, hvordan funktionen skal anføres på beholderen og emballagen. Hver enkelt producent kan frit vælge de former for angivelse, som er mest i overensstemmelse med deres forretningsstrategi.

55. Jeg er imidlertid af den opfattelse, at det ved angivelsen af »funktionen« på beholderen og emballagen af praktiske årsager og for at fremme formålet med artikel 19 i forordning nr. 1223/2009 må sikres, at beskrivelsen heraf er enkel, således at forbrugeren umiddelbart og let kan få kendskab til produktets art.

56. Der bør desuden tages hensyn til forventningen hos en almindeligt oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger [26]. Denne forbrugers opfattelse vedrører »normale betingelser eller […] betingelser, som med rimelighed kan forudses«, som det fremgår af artikel 3 i forordning nr. 1223/2009 for så vidt angår tilgængeliggørelse på markedet, der er sikker for menneskers sundhed.

57. Hvert enkelt produkts kendetegn og egenskaber er afgørende i hvert tilfælde for at sikre, at brugeren præcist er klar over, hvad denne køber. Hvis det undtagelsesvist tillades, at produktets funktion ikke er anført på beholdere og emballager, hvis denne funktion fremgår af dets præsentation [27], skal denne angivelse, understreger jeg, fremgå i de øvrige tilfælde.

58. Alt afhænger i sidste ende af, i hvor høj grad producenten er i stand til med få ord at opsummere produktets karakteristiske funktion, således at den person, der køber det, ikke risikerer forveksling af produkter eller bringer sin sundhed i fare ved at anvende (eller endda indtage) kosmetiske produkter, hvis art den pågældende ikke har kendskab til.

59. Jeg vil tilføje, at artikel 19, stk. 5, i forordning nr. 1223/2009 omhandler det sprog, der anvendes ved mærkningen. Bestemmelsens formål er, at forbrugeren i den medlemsstat, hvor produktet gøres tilgængeligt, modtager letforståelige oplysninger om dets funktion.

60. Det forholder sig sådan, at sprogkravene og det deraf følgende behov for at tilpasse de oplysninger, der er anført på beholderen og emballagen, »udgør en hindring for samhandelen inden for Fællesskabet«. Denne hindring »er dog begrundet i det almene hensyn, som beskyttelsen af den offentlige sundhed udgør« [28].

61. Derfor skal »[produktets] funktion« anføres på beholderen og emballagen på det sprog, der er bestemt ved lov i den medlemsstat, hvor produktet gøres tilgængeligt, og omkostninger og vanskeligheder i forbindelse med oversættelse og ommærkning af de kosmetiske produkter er ikke relevante i denne forbindelse.

B. Det andet præjudicielle spørgsmål

62. Som jeg har nævnt flere gange, bestemmer artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 1223/2009, at de oplysninger, som den henviser til [29], i princippet skal være anført på beholderen og emballagen.

26 – Dom af 13.1.2000, Estée Lauder (C-220/98, EU:C:2000:8, præmis 27), og af 24.10.2002, Linhart og Biffl (C-99/01, EU:C:2002:618, præmis 31).

27 – Jf. punkt 49 og fodnote 24 i dette forslag til afgørelse.

28 – Schwarzkopf-dommen, præmis 39. I præmis 40 forklares det, at »[d]e oplysninger, som producenterne eller forhandlerne af kosmetiske midler omfattet af direktiv 76/768, som ændret, er forpligtede til at angive på midlets beholder og emballage, vil nemlig, medmindre de gengives ved anvendelse af piktogrammer eller andre tegn end ord, være uden praktisk nytte, hvis de ikke er affattet på et sprog, som kan forstås af de personer, de er rettet til«.

29 – Disse oplysninger omfatter identiteten på den person, der gør produkterne tilgængelige på markedet, produktets formel (indhold og liste over bestanddele), advarsler vedrørende dets anvendelse (funktion og særlige forsigtighedsregler) eller vedrørende opbevaring (mindsteholdbarhedsdato) og fabrikationsseriens nummer eller referenceangivelse til identifikation af det kosmetiske produkt (denne oplysning kan under særlige omstændigheder kun anføres på emballagen).

63. I tråd med 46. betragtning [30] tillader artikel 19, stk. 2, imidlertid undtagelsesvist [31], at oplysningerne om bestanddelene og særlige forsigtighedsregler [litra d) og g) i stk. 1] anføres på et andet sted end beholderen og emballagen.

64. I disse to tilfælde [32] skal disse angivelser anføres på »en meddelelse, en etiket, et bånd, en mærkeseddel eller et kort, som vedlægges eller fastgøres [til produktet]« [33].

65. Udgangspunktet for at anvende denne undtagelse er, at »det i praksis ikke er muligt at anføre de angivelser, der er omhandlet i stk. 1, litra d) og g), på den foreskrevne måde«. Hvis dette er tilfældet, tillader bestemmelsen, at disse oplysninger anføres på en af de andre måder, som jeg netop har nævnt [34].

66. I hovedsagen tilkommer det den forelæggende ret, når den har fastslået de faktiske omstændigheder, som den selv er bedst i stand til at bedømme, at afgøre, om den omstændighed, at oplysningerne er anført i et katalog, som er affattet på polsk, overholder førnævnte bestemmelser.

67. Jeg er enig med de regeringer, der har deltaget i den præjudicielle procedure, samt med A.M. og med Kommissionen i, at alt tyder på, at dette katalog ikke opfylder kravene i henhold til artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009.

68. Flere argumenter underbygger denne bedømmelse.

69. For det første skyldes en situation, for hvilken udtrykket »hvis dette i praksis er umuligt« gør sig gældende, ifølge Domstolen en uoverkommelig teknisk vanskelighed, som f.eks. er forbundet med beholdernes eller emballagernes dimensioner [35]. Den forelæggende ret har derimod kvalificeret vanskelighederne i denne sag som organisatoriske og økonomiske problemer, der skyldes, at de kosmetiske produkter er importerede, og som er forbundet med oversættelsen af oplysningerne og ommærkningen.

70. Et yderligere bevis for, at denne »umulighed« ikke foreligger, er, således som den danske regering har anført, at det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de påkrævede oplysninger var angivet korrekt på produktets emballage og beholder, blot på engelsk i stedet for polsk.

71. Hvis det antages, at denne umulighed foreligger i praksis (hvilket ikke er tilfældet), er kataloget for det andet et element, der er tilgængeligt separat, og kan dermed ikke anses for et dokument, som »vedlægges eller fastgøres« til det solgte produkt [36].

30 – Det fremgår af denne betragtning, at »[g]ennemsigtigheden bør opnås ved at anføre på et kosmetisk produkts emballage, hvilke bestanddele der indgår i det. I tilfælde af, at det i praksis er umuligt at angive disse bestanddele på emballagen, bør sådanne oplysninger vedlægges, således at forbrugeren har adgang til disse oplysninger«.

31 – Da der er tale om undtagelser, skal de undergives en snæver fortolkning (Schwarzkopf-dommen, præmis 31).

32 – Artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 1223/2009 fastsætter en *undtagelse til undtagelsen* vedrørende bestanddelene, hvis det i praksis heller ikke er muligt at benytte muligheden i stk. 2. I en sådan situation kan oplysningerne anføres »på et opslag i umiddelbar nærhed af den beholder, hvori det kosmetiske produkt er udstillet med henblik på salg«. Den forelæggende rets tvivl drejer sig ikke om angivelsen af bestanddelene; Den drejer sig om, hvorvidt et katalog, i hovedsagen, kan udgøre »en meddelelse, en etiket, et bånd, en mærkeseddel eller et kort, som vedlægges eller fastgøres [til produktet]«.

33 – Der forekommer atter sproglige uoverensstemmelser i bestemmelsens ordlyd: i den franske, den tyske, den italienske og den portugisiske version nævnes »produktet«, men ikke i den spanske eller den engelske version, hvor det imidlertid er underforstået.

34 – Forbrugeren oplyses om, at der er en »[h]envisning til vedlagt eller vedhæftet information«, ved at der anføres et symbol i form af en hånd, der peger på en åben bog (se bilag VII, som artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009 henviser til).

35 – Dette gør sig gældende i »tilfælde, hvor en uforkortet angivelse af påbudte advarsler objektivt set er mulig, men kun hvis der anvendes typer, der er så små, at de bliver nærmest ulæselige, såvel som tilfælde, hvor de uforkortede advarsler, trykt med læselig skrift, dækker det meste af produktet, således at producenten ikke er i stand til på tjenlig vis at påføre produktet dets betegnelse og andre tilsvarende oplysninger« (Schwarzkopf-dommen, præmis 32 og 33).

36 – Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at kataloget er tilgængeligt på salgsstedet på forespørgsel eller skal købes separat. Som den litauiske regering har anført, er det tvivlsomt, om det antal kataloger, som sagsøgeren havde erhvervet (10), som er nævnt i forelæggelsesafgørelsen, gør det muligt at udlevere et katalog for hver produktenhed.

72. For det tredje indeholder kataloget tilsyneladende en beskrivelse af den vifte af produkter, som producenten udbyder, og er dermed ikke udelukkende knyttet til et af disse. Under disse omstændigheder kan forbrugeren ved at undersøge kataloget risikere at træffe et forkert valg ved at forveksle de forskellige produkter.

73. Selv om det tilkommer den forelæggende ret at træffe afgørelse om de relevante faktiske omstændigheder, er jeg sammenfattende af den opfattelse, at henvisningen til et »firmakatalog« under de i hovedsagen omhandlede omstændigheder ikke er i overensstemmelse med artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009.

V. Forslag til afgørelse

74. På baggrund af det ovenstående foreslår jeg, at de af Sąd Okręgowy w Warszawie (den regionale domstol i Warszawa, Polen) forelagte spørgsmål besvares således:

»1) Artikel 19, stk. 1, litra f), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1223/2009 af 30. november 2009 om kosmetiske produkter skal fortolkes således, at »[produktets] funktion« ikke svarer til de formål, der er anført i definitionen i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra a). Beskrivelsen af denne funktion på beholderen og emballagen skal omfatte det eller de vigtigste kendetegn, der ved første øjekast oplyser forbrugeren om produktets grundlæggende anvendelse.

2) Artikel 19, stk. 2, i forordning nr. 1223/2009 skal fortolkes således, at det ikke er muligt at tilvejebringe den information, hvortil der henvises i artikel 19, stk. 1, litra d), g) og f), dvs. forsigtighedsregler, funktion og bestanddele, i et firmakatalog, der udleveres uafhængigt af det solgte kosmetiske produkt, og som også omhandler andre produkter, idet der på emballagen kun er anbragt det i punkt 1 i bilag VII til denne forordning nævnte symbol.«